

L'ensenyament de Lluís Solé Sabarís

Vicenç BIETE i FARRÉ

Quan Lluís Solé Sabarís (1908-1985), als dinou anys, estudiava Ciències Naturals, no tenia pas un interès especial per la Geografia i es decantà pel camp de la Geologia. Els seus primers treballs publicats, ja de ben jove, reflecteixen, doncs, la seva inclinació cap a aquesta disciplina, a la qual s'abocà amb afany. Entre 1929 i 1935 vegeren la llum diversos treballs que feien referència, tots ells, a temes geològics que havia anat estudiant tot trepitjant les contrades catalanes. A partir del darrer any citat, tanmateix, va sentir-se empès a ampliar les seves investigacions envers el camp de la Geografia, i aflorà en ell possiblement la influència d'uns cursos que havien impartit al Centre Excursionista de Catalunya, vuit anys abans, Pau Vila i J. Marcet.

Publica, doncs, d'ençà de 1935, més i més treballs, fruit tots ells del seu caminar incansable a profit de la investigació, treballs que revelen la seva preocupació ensem didàctica i metodològica i el seu rigor conceptual. Foren estudis abocats, en la seva major part, a la Geologia, que donen pas tanmateix a d'altres específicament geogràfics i a alguns a cavall entre ambdues disciplines.

Aquest darrer cas és, per exemple, el de les *Notes geo-morfològiques sobre les Guillerries*, que l'any 1936 publicà la Institució Catalana d'Història Natural amb la col·laboració de la Societat Catalana de Geografia, que és el que avui es reproduïx ací (gustosament), a tall d'exemple de la manera com analitzava sobre el terreny la realitat geo-morfològica d'una determinada unitat fisiogràfica. Un any després, havia d'aprofundir encara més aquest estudi amb *El relleu del Montseny i les Guillerries*, publicat al Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya.

Els disset treballs publicats entre 1929 i 1936 donen prou entenent la cuífvola activitat investigadora de Solé Sabarís i el seu anhel a donar-ne a conèixer els fruits. Empès per una vocació pedagògica innegable, fill com era de mestres, estava convençut que la labor d'un investigador no podia ser un quefer solitari i retirat, sinó que calia compartir-ne els resultats. D'altra banda, durant aquells anys havia anat copsant una visió de la Geografia a través dels estudis que se seguien als països forans, particularment a França, a Alemanya i Anglaterra, atesa la qual visió considerà avinent d'afegir-se a la demanda que dugueren a terme Eduard Fontseré i Pau Vila en sol·licitud de la creació d'una llicenciatura de Geografia a la Universitat espanyola. Petició que, tanmateix, no fou atesa per la superioritat acadèmica.

La vàlua de Solé Sabarís i la seva vocació pedagògica no passaren, però, desapercubides. Nomenat catedràtic a l'Institut de Figueres i després al de Tarragona, fou cridat pel doctor Josep Estalella per impartir classes de Geografia a l'Institut Escola, «un dels millors Instituts de Batxillerat d'Europa» segons l'aleshores Director General del ram del Ministeri de Madrid. En aquell centre que pretenia una profunda renovació en l'ensenyament

ment, que suprimia el sistema memorístic, que fonamentava la didàctica, en el mètode deductiu, que valorava els factors formatius abans que tota altra cosa, el mestratge de Solé Sabarís va fer entrar els seus joves alumnes en l'ampli món de les ciències de la Terra.

La guerra del 36 trencà aquesta trajectòria. La postguerra dugué Solé Sabarís a Granada, on ocupà la càtedra de «Geografía Física, Mineralogía y Geología» fins que, el 1943, tornà a Barcelona per fer-se càrrec de la càtedra de «Geografía Física y Geología Aplicada» i de la direcció del Laboratori Geològic de la Universitat de Barcelona.

D'aleshores ençà, la seva labor d'investigador, les expedicions d'estudi, les publicacions de tota mena —267 en total—, la col·laboració amb professionals de les disciplines relacionades de lluny o de prop amb la Geografia, les tasques al Consejo Superior de Investigaciones Científicas, tot plegat és a bastament conegut.

Nogensmenys, l'excursionista científic no havia desatès, ja l'any 1935, la crida que havia fet el doctor Eduard Fontserè amb vistes a constituir una Societat Catalana de Geografia, en la primera junta de la qual ja va figurar amb el càrrec de comptador, essent Solé Sabarís l'únic universitari d'aquell inicial òrgan rector que presidí Pau Vila.

Acabada la guerra, i mentre estigué a Granada, no deixà en cap moment de mantenir contacte amb les activitats soterrades de la Societat i, de tornada, reemprengué la seva col·laboració entusiasta amb noves col·laboracions. El 1972, quan ja era capdavanter entre els geòlegs del país, fou elegit President de la Societat, càrrec en el qual volgueren mantenir-lo els socis fins que, el 1981, cedí la presidència, a petició pròpia, al doctor Salvador Llobet.

En aquest camp, també, com en tots els altres, la seva labor s'encarà a normalitzar i refermar la Societat després de la maltempsada i les seves seqüeles, a una potenciació dins del seu àmbit del to universitari i en general a una preocupació pels problemes del país, tot aplegant al seu volt científics, estudiants i simples aficionats.